

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 27CoP/55/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3621200567
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Bajzová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2021:3621200567.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ľubice Bajzovej a členov senátu Mgr. Ivana Kubínyiho a Mgr. Martiny Trnavskej vo veci starostlivosti súdu o malol. O., v konaní zastúpenú Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny W. ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: otca P. a matky Q., o návrhu navrhovateľky V., na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Partizánske zo dňa 5. mája 2021, č. k. 1P/20/2021-35, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie potvrdzuje s tým, že navrhovateľka je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o malol. O. D., nar. XX.XX.XXXX v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávala matka, pričom právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým, v záhlaví identifikovaným uznesením, súd prvej inštancie nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne zveril maloletú O. D., nar. XX.XX.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky V. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom W., B. XXXX/X a uložil povinnosť každému, kto má maloletú u seba, dočasne odovzdať maloletú do starostlivosti navrhovateľky. Zároveň uložil navrhovateľke povinnosť podať na tamojší súd návrh vo veci samej na zverenie maloletej do jej náhradnej osobnej starostlivosti do 60 dní od právoplatnosti uznesenia.

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že navrhovateľka sa návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia, doručeným súdu dňa 27.04.2021, domáha dočasného zverenia maloletej O., nar. XX.XX.XXXX do svojej náhradnej osobnej starostlivosti a zároveň uloženia jej povinnosti podať návrh vo veci samej o zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti maloletej v lehote 60 dní od právoplatnosti rozhodnutia. Dôvodila, že maloletá spolu s rodičmi a dvomi mladšími sestrami maloletej žili spoločne s maloletými deťmi prevažne v zahraničí - v Taliansku a Francúzsku, približne v roku 2017 sa matka znova presťahovala, tentokrát do obce D., kde dodnes žije v X-izbovom prenajatom byte. Matka maloletých detí žije dlhodobo neusporiadaným životom, ktorý má za následok ohrozenie výchovy a zdravého vývoja maloletých detí. O výchovu maloletých detí neprejavuje záujem, tieto sú zanedbávané ako po stránke výživy, tak aj po stránke výchovy, necháva dlhodobo svoje deti doma samé bez dozoru, pričom v tomto čase sú deti odkázané iba na svoju vzájomnú pomoc. Na čas, ktorý matka opúšťa domácnosť, nezabezpečuje deťom riadnu stravu, ani prostriedky na ňu a zároveň ani nijak nezabezpečuje dohľad inej dospelšej osoby nad maloletými, resp. matka presúva všetku zodpovednosť na najstaršiu šestnásťročnú dcéru O.. Táto však vzhľadom na svoj vek nie je schopná plnohodnotne zabezpečiť starostlivosť o svoje mladšie sestry. Rodina bola už niekoľkokrát prešetrovaná Odborom sociálnych vecí a rodiny Úradu práce sociálnych vecí a rodiny W.. V domácnosti je bežnou komunikačnou praxou používanie hrubých vulgarizmov jednak zo strany matky voči deťom, a tiež opačným smerom a rovnako tak aj používanie vzájomných fyzických atakov, ako spôsob riešenia konfliktných situácií. Maloletá bývala fyzicky napádaná tiež zo strany partnera matky, ktorý ju pred niekoľkými mesiacmi napadol v takom

rozsahu, že jej spôsobil niekoľko zreteľných podliatin na tvári. Po tomto útoku na maloletú sa matkin partner zo spoločnej domácnosti vysťahoval, avšak po tom, ako bola maloletá na základe rozhodnutia matky umiestnená v Reedukačnom centre D. (19.04.2021), tento sa do spoločnej domácnosti vrátil. O matkinej nestabilite svedčí tiež tá skutočnosť, že v čase, keď matka so svojimi dcérami žila u svojich rodičov v obci Q., matka na niekoľko týždňov, bez riadneho vysvetlenia, opustila všetky svoje deti, aby sa mohla nasťahovať ku svojmu vtedajšiemu partnerovi, pričom deti nechala v opatere svojich rodičov. Z matkinho konania jasne vyplýva, že okrem zanedbávania starostlivosti o dve mladšie dcéry nemá ani záujem maloletú O. viesť k riadnemu zdravému prechodu do dospelosti, či záujem na jej zdravom vývine ako dospievajúceho dievčaťa. Túto skutočnosť potvrdzuje tiež fakt, že po tom, ako bola maloletá prijatá na štúdium na Obchodnú akadémiu v C., zároveň matka požiadala o prijatie maloletej do školského internátu. Podotýka, že internát je od ich bydliska vzdialený približne 14 km a na trase medzi strednou školou a bydliskom maloletej bezproblémovo fungujú autobusové i vlakové spoje. Ďalším z dôkazov preukazujúcich matkine nezvládnutie výchovy dcéry je tá skutočnosť, že maloletú opakovane bezdôvodne umiestňuje v špeciálnych výchovných zariadeniach. Prvýkrát bola maloletá na žiadosť matky umiestnená v Diagnostickom centre R. R. v roku 2018. V tomto zariadení mala maloletá stráviť približne 3 mesiace. Od 19.04.2021 je maloletá opäť na žiadosť matky umiestnená vo výchovnom zariadení, v Reedukačnom centre D. V.. Maloletá je študentkou 1. ročníka Obchodnej akadémie v C., kde dosahuje dobré študijné výsledky. V čase, keď bola maloletá umiestnená v DC R. R. vyhrala súťaž v prednese prózy, ktorú sama napísala, čo preukazuje jej snahu o štúdium a vzdelávanie. Vo všeobecnosti nemožno maloletú považovať za dievča, ktoré trpí poruchami správania, resp. nie je možné objektívne konštatovať, že by sa u nej vyskytovala potreba reedukácie z dôvodu sociálnej, mravnej, alebo inej narušenosti. Naopak, ide o dieťa, ktorého správanie je primerané svojmu dospievajúcemu veku. Z kontextu vyššie uvedeného je zrejmé, že maloletá nie je ako osobnosť problémová, naopak problémom je prostredie, v ktorom nielen maloletá, ale aj jej dve sestry vyrastajú. Dovoľuje si vyjadriť názor, že okrem maloletej existuje tiež potreba úpravy osobnej starostlivosti ku zvyšným dvom maloletým dcéram. Navrhovateľka však s týmito deťmi nemá vybudovaný tak blízky vzájomný vzťah, ktorý by odôvodňoval ich zverenie do jej osobnej starostlivosti. Maloleté sestry majú vybudované dobré vzťahy so svojimi starými rodičmi zo strany matky, žijúcimi v obci Q.. Matka maloletej je sestrou navrhovateľkinho druha. Navrhovateľka teda nie je s maloletou v priamom príbuzenskom vzťahu, avšak o maloletú sa takmer od jej narodenia pravidelne starala. V období, keď mala maloletá 6 mesiacov, žila so svojou matkou v Taliansku, pričom na rovnakom mieste žila aj navrhovateľka. Matke maloletej sa v krátkej dobe po jej narodení narodila ďalšia dcéra. Keďže matka výchovu dvoch dcér už vtedy zvládala len so značnými ťažkosťami, navrhovateľka poskytovala matke pomoc vo forme osobnej starostlivosti o maloletú O.. Matka s maloletými dcérami žila v Taliansku až do roku 2011. Počas celého tohto obdobia sa navrhovateľka starala o maloletú O., čím si vybudovali vzájomné silné citové väzby. V čase po presťahovaní sa na Slovensko udržiavali matka maloletej a navrhovateľka vzájomný kontakt. V období po presťahovaní matky do obce D. opäť vzťah medzi navrhovateľkou a maloletou zintenzívnel. Maloletá často navštevovala navrhovateľkinu domácnosť, kde niekedy trávila celé dni, až týždne. Naposledy takto maloletá strávila v domácnosti navrhovateľky dva týždne, a to v období apríl 2021. Maloletá má s navrhovateľkou veľmi blízky vzťah a dá sa konštatovať, že navrhovateľka je jej jedinou autoritou. Maloletá má tiež výborné vzťahy s rodičmi navrhovateľky, keďže u týchto rovnako strávila množstvo času. Navrhovateľka v súčasnosti žije v X-izbovom rodinnom dome v obci Y., ktorý má vo svojom výlučnom vlastníctve. Spoločnú domácnosť tvorí brat matky maloletej a tiež navrhovateľkina dcéra. S dcérou navrhovateľky má maloletá rovnako výborný vzťah. Navrhovateľka je zamestnaná v spoločnosti Z. v A. na pozícii team leader a jej čistý mesačný príjem spolu predstavuje sumu približne 900,- až 1100,- eur. Má za to, že je v záujme maloletej, aby súd rozhodol o jej zverení do náhradnej osobnej starostlivosti a zároveň má tiež za to, že navrhovateľka spĺňa všetky zákonné predpoklady na zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti. Tiež zastáva názor, že maloletá je v reedukačnom centre umiestnená bez riadneho a objektívneho dôvodu. Umiestnenie v tomto zariadení nie je maloletej na prospech, naopak narúša jej študijný proces, negatívne vplýva na jej duševné zdravie a namiesto údajnej reedukácie, môže u nej vyvolať hlboko depresívny a demotivujúci stav, ktorý ovplyvní jej následný štart do života. Vzhľadom k tomu, že výlučne jej matka je ako jej jediný zákonný zástupca v súčasnosti oprávnená rozhodovať o jej umiestnení v tomto výchovnom zariadení, považuje za potrebné danú situáciu riešiť prostredníctvom neodkladného opatrenia.

3. Súd prvej inštancie uznesením zo dňa 27.04.2021, č. k. 1P/20/2021-14 ustanovil maloletej za opatrovníka v konaní Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny W.. Zároveň požiadaval opatrovníka maloletej o prešetrenie rodinných pomerov maloletej.

4. Následne po obdržaní správy zo šetrenia pomerov, po oboznámení sa s jej obsahom, ako aj obsahom ostatných listinných dôkazov tvoriacich spisový materiál, po ich zhodnotení dospel k záveru, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia je podaný dôvodne. Z podaného návrhu a z listinných dôkazov podľa jeho názoru vyplýva, že vzťah medzi matkou a maloletou je naštrbený, majú medzi sebou komplikovaný a konfliktný vzťah a tieto problémy sú dlhodobého charakteru. Problémovým môže byť aj prítomnosť matkinho partnera v domácnosti, ktorým bola údajne maloletá fyzicky napadnutá. Matka prenecháva rodičovské kompetencie na iné osoby a problémy s maloletou sa rozhodla riešiť pobytom maloletej v Reedukačnom centre D. V.. Súd so zreteľom na záujem dieťaťa a okolnosti posudzovanej veci nemal pochybnosti o potrebe neodkladnej dočasnej úpravy pomerov u maloletého dieťaťa inak, ako osobnou starostlivosťou matky, pričom mal za to, že z foriem náhradnej starostlivosti je náhradná osobná starostlivosť najvhodnejšia. V najlepšom záujme maloletej je podľa súdu dočasne túto zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky, ktorá má s maloletou vytvorený dlhodobo dobrý vzťah, má vytvorené vhodné podmienky pre zabezpečenie starostlivosti o maloletú a zabezpečenie jej potrieb. Sama maloletá vyslovila želanie byť zverená do starostlivosti navrhovateľky. Navrhovateľka žije v X-izbovom dome, ktorý je riadne zariadený, udržiavaný v čistote a poriadku, žije spolu s bratom matky maloletej a dcérou K., s ktorými má maloletá dobrý vzťah. Navrhovateľka má trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, má spôsobilosť na právne úkony, nebola postihnutá v priestupkovom konaní, ani nebola odsúdená za trestný čin. Súd má na základe doteraz zistených skutočností za osvedčené, že navrhovateľka pomáhala matke so starostlivosťou o maloletú už v čase, keď mala maloletá 6 mesiacov a žili blízko seba v Taliansku a aj po presťahovaní na Slovensko udržiavali kontakt, ktorý sa zintenzívnil, keď sa matka presťahovala do D.. Naposledy trávila maloletá čas v domácnosti navrhovateľky v apríli 2021 predtým, ako matka požiadala o prijatie maloletej do Reedukačného centra D. V.. Zo správy Obchodnej akadémie C. vyplýva, že matka sa nezaujímalala o štúdium maloletej, informovala sa na ňu v škole navrhovateľka. Škola zároveň nezaznamenala problémy so správaním maloletej a nevidí dôvod na jej zaradenie do Reedukačného centra v D. V., ktoré navyše môže narušiť jej študijný proces. Je preto v záujme maloletej, aby bola do rozhodnutia vo veci samej zverená do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky. Súd zároveň navrhovateľke uložil povinnosť podať návrh vo veci samej na zverenie maloletej do jej náhradnej osobnej starostlivosti, keďže rozhodnutie o neodkladnom opatrení je rozhodnutím dočasným.

5. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa ust. § 367 ods. 1 - 4, § 2 ods. 1 CMP, § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, § 326 ods. 1, 2, § 329 ods. 1 veta prvá, ods. 2 CSP, čl. 5, § 44 ods. 1, 4, § 45 ods. 1, 2 zákona č. 36/2005 Z. z. (o rodine v znení neskorších predpisov).

6. Uznesenie súdu prvej inštancie v zákonom stanovenej lehote odvolaním napadla matka maloletého dieťaťa prostredníctvom svojej právnej zástupkyne, navrhujúc odvolaciemu súdu zmenu napadnutého rozhodnutia tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia bude zamietnutý a matke bude priznaný nárok na náhradu trov konania voči navrhovateľke v rozsahu 100 %. Uplatňujúc dôvody na odvolanie uvedené v ust. § 365 ods. 1 písm. f), g) a h) CSP (nesprávne skutkové a právne závery, tiež, že zistený skutkový stav neobstojí pre prípustnosť ďalších prostriedkov procesnej obrany či procesného útoku, ktoré doposiaľ neboli uplatnené) a tiež z dôvodu uvedeného v ust. § 62 ods. 1 CMP (neúplne zistený skutočný stav veci) namietala, že týmto rozhodnutím súdu podľa jej názoru došlo k zásahu do práv a právom chránených záujmov maloletej, pokiaľ ide o jej riadny vývoj, keďže táto zmena prostredia podľa jej názoru bude škodlivo pôsobiť na zdravie dieťaťa s možným ohrozením jej zdravého vývoja, ak nie priam poškodením. Podľa jej názoru súd nevenoval dostatočnú pozornosť prevereniu skutočností, ktoré by odôvodňovali nariadenie neodkladného opatrenia. Rezignoval na zistenie vhodnosti výchovného prostredia v domácnosti navrhovateľky pre dieťa, kde žije Q. K., brat matky maloletej, ktorý podľa matky aj svedeckých výpovedí požíva návykové látky, ktoré môže ponúknuť aj maloletej, ktorá má k podobným zážitkom podľa matky sklony. Nekriticky prevzal tvrdenia navrhovateľky bez toho, aby boli preukázané dôkazmi. Matka popiera tvrdenia navrhovateľky, že by o výchovu jej maloletých detí neprejavovala záujem, že by tieto boli zanedbávané, či po stránke výživy, či po stránke výchovy. Nie je pravdou, že by ich nechávala dlhodobo samé bez dozoru, nezabezpečovala im stravu či presúvala zodpovednosť na maloletú vrátane starostlivosti o mladšie deti, či že by žili deti v neporiadku. Predkladá čestné prehlásenia svojich rodinných príslušníkov potvrdzujúce, že sa o dieťa, rovnako ako o svoje ďalšie dve dcéry stará a venuje im svoj voľný čas. Pokiaľ ide o privolanie policajnej hliadky, táto bola zavolaná susedmi z dôvodu, že za maloletou prišla na návštevu kamarátka, o ktorej mali podozrenie, že je pozitívna na COVID-19. Nie je pravdivé ani tvrdenie, že mal pred

niekoľkými mesiacmi partner matky maloletú fyzicky napadnúť. Naopak, maloletá mávala záchvaty nepríčetnosti, pri ktorých fyzicky napádala matku a keď ju takto raz ťahala za vlasy sa stalo, že sa jej matkin partner zastal, dôsledkom čoho bolo, že maloletá napadla jeho. Nie je pravdou, že by v minulosti na niekoľko týždňov opustila deti a nasťahovala sa k svojmu vtedajšiemu partnerovi. Umiestňovanie maloletej v špeciálnych výchovných zariadeniach nie je bezdôvodné, naopak, matka sa snaží využiť všetky dostupné spôsoby, aby zabezpečila dieťaťu pomoc pri zdravom vývoji. Maloletá je problémová, navštevovala s ňou psychologičku, čo nepomáhalo, preto prijaté kroky, umiestnenie v reedukačnom zariadení boli podľa jej názoru potrebné. K tvrdeniam, že navrhovateľka poskytovala matke pomoc pri osobnej starostlivosti o maloleté dieťa uviedla, že navrhovateľka bývala v Taliansku v nájme, v rodinnom dome, ktorý patrila matke a otcovi maloletej, je pravda, že si s navrhovateľkou vzájomne vypomáhali, nie je však pravda, že by sa navrhovateľka počas celého obdobia až do roku 2011, kedy matka s deťmi odišla na Slovensko, starala o maloletú. Navrhovateľka sa počas dotknutého obdobia starala o dieťa len jedenkrát pod dobu asi štyroch dní, keď bola matka v pôrodnici so svojou druhou dcérou K.. Po návrate na Slovensko návštevy a stretávania navrhovateľky s maloletou boli zriedkavé, cca jedenkrát za 3 mesiace. Nie je pravdivé tvrdenie, že dieťa u navrhovateľky trávilo v období apríl 2021 cca 2 týždne. Na umiestnenie dieťaťa v špeciálnych výchovných zariadeniach mala matka vždy zákonný dôvod a k takýmto rozhodnutiam dospela po neúspešnom vyčerpaní všetkých iných výchovných metód. Dôvodom umiestnenia maloletej v Diagnostickom centre R. R. boli útoky na matku zo strany maloletej, nerešpektovanie matky a starých rodičov, šikanovanie sestier, nevhodní kamaráti, túlanie sa a požívanie alkoholických nápojov. Správanie maloletej, napriek pobytu v tomto zariadení sa nezmenilo a bola tak umiestnená v Reedukačnom centre D. V.. Dôvodom bolo pretrvávajúce už popísané správanie maloletej, bitky medzi sestrami, šikana, ohováranie, neporiadnosť, nerešpektovanie autorít, fajčenie, túlanie po vonku, keďže maloletá nezmenila svoje správanie ani po pobyte v R. R.. Správanie maloletej podľa nej potvrdzujú aj čestné prehlásenia rodinných príslušníkov maloletej z ktorých vyplýva, že táto je vzdorovitá, tvrdohlavá, neprístupná, nezvládnuteľná, sú s ňou dlhodobé problémy, nerešpektuje matku ani starých rodičov a preto jedinou možnosťou jej prevýchovy, je práve umiestnenie v reedukačnom centre. Pripája správy z pobytu maloletej v R. R., v D. V., čestné prehlásenia P. M., Z. K. a Q. K., V. K. a list maloletej adresovaný sestre K.. Výchovné prostredie v domácnosti navrhovateľky nie je pre dieťa vhodné, keďže tam býva aj jej partner Q. K., brat matky. Partner navrhovateľky je agresívny, navrhovateľku aj fyzicky v minulosti napadol. Podľa vyjadrenia rodinných príslušníkov partnera (brata a rodičov) je tento drogový závislý roky, užíva antidepresíva, pravdepodobne je závislý na alkohole, je nezamestnaný, má mať podmienený odklad výkonu trestu, má dlhy a nestará sa ani o vlastné dieťa. Napriek tomu, že brat matky maloletej žije v domácnosti s navrhovateľkou, súd dokazovanie ohľadne jeho osoby nevykonal. Navrhovateľka má tiež dcéru, s ktorou nikdy nedokázala udržať vzťahy a ktorá z jej domácnosti ušla, aktuálne od nej žiada výživné, čo znamená, že nestará o vlastné dieťa. Predkladá čestné prehlásenia rodinných príslušníkov, fotografie a komunikáciu medzi Q. K. a matkou z novembra 2020, ňou a navrhovateľkou z decembra 2020, z ktorej podľa jej názoru vyplýva postoj Q. K. k navrhovateľke, jeho osočovanie jej osoby, tiež fakt, že navrhovateľka mala mať početné modriny potom, ako ju jej partner napadol. Navrhuje vyžiadať spisový materiál od OR PZ, ktorý by mal túto udalosť evidovať. Predkladá komunikáciu s navrhovateľkou, ktorá matke poslala tieto fotografie a uviedla, že pokiaľ sa jej on neospravedlní, tak ona domov nepôjde, lebo sa ho bojí. Podľa nej z tohto vyplýva agresívne, násilné správanie partnera navrhovateľky voči navrhovateľke a nevhodné prostredie pre dieťa. Z predložených čestných prehlásení rodinných príslušníkov vyplýva, že matka je vzorná matka, ktorá deti vychováva k zodpovednosti, venuje im voľný čas, je to čestná žena žijúca len pre zdravie a šťastie svojich detí, riadne sa starajúca o dcéry, aby im nič nechýbalo, zabezpečujúca im slušný život, so snahou vždy si nájsť prácu, aby to vyhovovalo tak jej, ako aj deťom. Poukazuje na skutočnosť, že dňa 19.04.2021 podala na OO PZ N. trestné oznámenie na navrhovateľku a jej partnera - brata matky z dôvodu, že maloletá sa nachádzala v domácnosti navrhovateľky a jej partnera a títo ju odmietli matke vrátiť, kedy sa podľa nej mohlo jednať o únos. Matka má za to, že správanie dieťaťa odôvodňuje jej umiestnenie v reedukačnom centre. Podľa jej názoru navrhovateľka nespĺňa predpoklady uvedené v § 45 ods. 1 Zákona o rodine, nie je osobou, ktorá má osobné predpoklady (osobnostné a morálne) pre starostlivosť o dieťa a rovnako svojím spôsobom života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, teda jej partnera, nezaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletej. Poukazuje na ust. § 44 ods. 1, 4, § 45 ods. 1 Zákona o rodine a článok 5 Zákona o rodine.

6. Kolízny opatrovník vo svojom písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu matky uviedol, že navrhuje rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne a súladné so záujmom maloletého dieťaťa potvrdiť. Maloleté dieťa je v starostlivosti navrhovateľky od 06.05.2021. V domácnosti bol opakovane zrealizovaný

výkon terénnej sociálnej práce, pričom počas prešetrovania pomerov neboli v starostlivosti o maloletú zaznamenané žiadne nedostatky. Maloletá pri pohovore dôrazne odmieta návrat k matke. Rodina obýva M.ý rodinný dom, ktorý je riadne zariadený, udržiavaný v čistote a poriadku. Maloletá má v domácnosti vlastnú izbu prispôsobenú svojim potrebám. S dieťaťom prebiehajú taktiež konzultácie na Referáte poradensko-psychologických služieb v W.. Z vyjadrení psychologičky vyplýva, že maloletá je t.č. v domácnosti navrhovateľky spokojná, návrat domov odmieta. V čase konania psychologickkej konzultácie dňa 16.06.2021 nebola v žiadnom kontakte s matkou, ani svojimi sestrami. Podľa slov maloletej, matka s ňou prerušila všetky možné formy komunikácie. Z uvedeného vyplýva, že vzťahy medzi matkou a maloletou sú výrazne narušené.

7. Navrhovateľka vo svojom písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu prostredníctvom svojej právnej zástupkyne navrhuje rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdiť. Odvolanie považuje plne za nedôvodné. K tvrdeniu matky, ktorá popiera, že by starostlivosť o svoje dcéry akýmkoľvek spôsobom zanedbávala a naopak tvrdí, že sa o tieto riadne stará, venuje im voľný čas, čo preukazuje predkladanými čestnými prehláseniami uviedla, že čestné prehlásenia predložené rodinnými príslušníkmi matky považuje za zaujaté a tendenčné, ide o zjavnú snahu príbuzných pomôcť matke za každú cenu rozhodovať o maloleťom dieťaťu, a to bez ohľadu na samotnú maloletú a jej reálne potreby. Tvrdenia o tom, že matka dieťaťa výchove svojich dcér venuje všetku svoju snahu a svoj voľný čas popiera najmä skutočnosť, že matka opakovane prenechávala svoje dcéry v starostlivosti tretích osôb, o čom jasne vypovedajú správy ÚPVSaR, resp., že svoje rodičovské povinnosti presúvala na ďalšie osoby. Matka v oblasti výchovy detí rezignovala, čo preukazuje opakované, podľa jej názoru, nedôvodné umiestnenie maloleťého dieťaťa do výchovných zariadení, kedy maloletej uviedla, že ju tam ponechá až do dospelosti, ale tiež to, že v čase pred týmto umiestnením dobrovoľne maloletú ubytovala v internátnom zariadení, kde nemala šancu dosahu na jej výchovu. Okrem toho matka má výchovné problémy nielen s najstaršou O., ale tiež s mladšími sestrami. Prostredná K. má dlhodobé problémy s alkoholom a dovoľ si tvrdiť, že aj s drogami. Na preukázanie tohto tvrdenia prikladá videozáznam a fotografie, ktoré boli navrhovateľke zaslané kamarátkami K., na ktorom táto zreteľne pripravuje a užíva neznámu látku, s veľkou pravdepodobnosťou marihuany. O tomto bola matka maloletej informovaná navrhovateľkou, postavila sa však k tejto skutočnosti laxne. V negatívny prístup k dcére bol zjavný aj po jej prepustení z Reedukačného zariadenia v D. V., kedy ju maloletá prosila o vydanie osobných vecí, no matka jej odmietla vydať nielen jej všetky osobné veci, ale aj jej doklady a tieto bola navrhovateľka nútená sama potom zaobstarať. Túto skutočnosť potvrdzuje komunikácia medzi O. a jej matkou, ktorú prikladá. Matka tiež popiera, že by jej zo strany jej partnera V. H. došlo k fyzickému napadnutiu O., na účel preukázania tejto skutočnosti však prikladá navrhovateľka fotografiu maloletej, kde má zreteľné zranenia z fyzického napadnutia. K tvrdeniam matky, že umiestnenie maloletej vo výchovných zariadeniach bolo dôvodné uviedla, že toto sa nezakladá na pravde, dieťa tam bolo umiestnené bez riadneho a objektívneho dôvodu. Je pravdou, že z predložených správ vyplýva, že maloletá trpela určitými problémami v správaní. Nie je to však problémový typ dievčaťa a veľká časť problémov vznikla v dôsledku pasívnej výchovy matky a tiež matkinho nezájmu. Zo správy psychologického vyšetrenia maloletej zo dňa 15.10.2018 vyplýva, že táto sa vyhrážala sebaublížením, pričom opakovane bolo zdôraznené, že problémy v správaní maloletej sú výrazne podmienené nedôsledným a nejednotným výchovným vedením. Navrhovateľka má za to, že už v tomto období maloletá zúfalo pýtala pozornosť dospelých a žiadala svoje vypočutie zo strany matky, či ostatných autorít vo svojom okolí. Dožadovala sa pozornosti a pochopenia svojich problémov súvisiacich s dospievaním, tieto však boli dlhodobo ignorované a vyhodnocované ako jej vzdorovitosť, či tvrdohlavosť. Namiesto pomoci a vypočutia od matky sa dočkala iba umiestnenia do výchovných zariadení, čo iba prehĺbilo jej frustráciu. Dôvodnosť takéhoto umiestnenia je spochybnená tiež správou poskytnutou strednou školou, ktorú dieťa navštevuje. Umístnenie v tomto zariadení nebolo dieťaťu na prospech, naopak narušovalo jej študijný proces, negatívne vplývalo na jej duševné zdravie a namiesto údajnej reedukácie vyvolávalo hlboko depresívny a demotivujúci emočný stav. Nakoľko sa maloletá v čase vydania napádaného NO nachádzala v Reedukačnom zariadení D. V., navrhovateľka dňa 07.05.2021 ju prevzala z tohto zariadenia a od toho času jej poskytuje osobnú starostlivosť. Nepostrehla u nej žiadne problémy v správaní, ktoré by boli jej veku neadekvátne. Maloletá preferuje domáce prostredie u navrhovateľky nie z toho dôvodu, že by u nej mala väčšiu voľnosť, naopak je v domácnosti zapájaná do všetkých domácich prác, má svoje bežné povinnosti, ktoré si bezproblémovo plní a ako k plnohodnotnému členovi domácnosti je k nej pristupované aj po emocionálnej stránke. Voči navrhovateľke dieťa prechováva prirodzený rešpekt a v spoločnej domácnosti sú aj s dcérou navrhovateľky zohraté. Rovnako tak si dieťa riadne plní svoje

študijné povinnosti. Pokiaľ matka uvádza, že prostredie navrhovateľky nemá byť pre dieťa vhodné, tak je pravda, že navrhovateľka žije s bratom matky maloletej Q. K., ktorý však popiera akúkoľvek závislosť na alkohole, či omamných látkach, ako to tvrdí matka a na preukázanie nepravdivosti tohto tvrdenia požiadal o vyšetrovanie na zistenie prítomnosti týchto látok, pričom výsledky bude mať v priebehu niekoľkých týždňov. Navrhovateľka popiera tvrdenie o jeho agresii a má za to, že ide iba o fabulácie zo strany matky maloletej. Čo sa týka tvrdení, že navrhovateľka sa nestará o vlastnú dcéru, toto nie je pravdivé. Navrhovateľka má dve dcéry, pričom mladšia K.ije s ňou v spoločnej domácnosti. Staršia dcéra, na ktorú matka naráža je dospelá, táto sa po dovŕšení XX rokov rozhodla žiť svojím vlastným životom, nie je však pravdou, že by sa navrhovateľka o ktorúkoľvek zo svojich dcér nestarala. Vhodnosť výchovného prostredia navrhovateľky bola opakovane náhodne kontrolovaná sociálnym odborom ÚPSVaR W.. Žiadna z kontrol nezistila v domácnosti navrhovateľky nedostatky. Odvolanie matky tak nie je dôvodné.

8. Matka nevyužila právo písomnej repliky voči písomným vyjadreniam podaným zo strany navrhovateľky a kolízneho opatrovníka k ňou podanému odvolaniu.

9. Krajský súd Trenčín ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v lehote (§ 362 CSP) a má predpísané náležitosti (§ 363 CSP), preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie bez toho, aby bol viazaný rozsahom odvolania a dôvodmi odvolania (§ 65 a § 66 CMP), prihliadnúc i na prípadné vady konania (§ 67 CMP) a po jeho preskúmaní bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario CSP) dospel k záveru, že toto je potrebné ako vecne správne potvrdiť podľa § 387 ods. 1, 2 CSP.

10. Napadnutým rozhodnutím súd prvej inštancie návrhu navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadala dočasné zverenie mal. dieťaťa do svojej náhradnej osobnej starostlivosti vyhovel, dospejúc k záveru, že aktuálne si vzniknuté okolnosti so zreteľom na záujem mal. dieťaťa vyžadujú okamžitú ingerenciu súdu, keď vzhľadom na ním konštatované významné narušenie vzájomných vzťahov medzi matkou a mal. dieťaťom, sa spôsob výkonu osobnej starostlivosti matky o dieťa, ktorá ho opakovane umiestňuje v rôznych reedukačných zariadeniach nejaví ako vhodný a mal. dieťaťu prospešný. Zároveň konštatuje, že na strane navrhovateľky neboli zistené také skutočnosti, ktoré výkon osobnej starostlivosti o mal. dieťa vo svetle jeho záujmu, či zákonných predpokladov znemožňovali.

11. Odvolateľka (matka) namieta, že vzniknutý stav (opakované umiestňovanie mal. dieťaťa do reedukačných zariadení) je dôsledkom neprispôsobivého správania samotného mal. dieťaťa, ktoré napriek snahe matky svoje správanie voči nej, jej partnerovi, či iným rodinným príslušníkom nezmenilo, preto zastáva názor, že v reedukácii dieťaťa je potrebné pokračovať. Ďalej namieta nevhodnosť výchovného prostredia navrhovateľky pre jej spolužitie s bratom matky, ktorého označuje za závadového z hľadiska záujmu mal. dieťaťa, nesplnenie osobnostných predpokladov na strane navrhovateľky pre výkon náhradnej osobnej starostlivosti a v konečnom dôsledku namieta, že súd prvej inštancie nevykonal dostatočné dokazovanie za účelom úplného zistenia skutkového stavu.

12. Odvolací súd za aplikácie § 380 ods. 2 CSP v spojitosti s ust. § 67 CMP z úradnej povinnosti predovšetkým posudzoval, či konanie pred súdom prvej inštancie nie je zaťažené vadou/vadami, ktorá/ktoré sa týka/týkajú procesných podmienok. Posúdením procesného postupu súdu prvej inštancie v konaní, ktoré prechádzalo rozhodnutiu o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a ktorý zistil odvolací súd preskúmaním predloženého súdneho spisu, odvolací súd uvádza, že v konaní nezistil procesné vady zakladajúce dôvody pre zrušenie rozhodnutia podľa § 389 ods. 1 písm. a/ CSP a existenciu takejto vady odvolateľka ani netvrdila.

13. Posúdením matkou produkovaných odvolacích námietok vo svetle skutočností z obsahu spisového materiálu plynúcich, tieto vyhodnotil odvolací súd ako nespôsobilé k odlišnému rozhodnutiu odvolacieho súdu.

14. Osobitná úprava neodkladných a iných opatrení súdu, je obsiahnutá v ustanoveniach § 360 až § 369 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), ktoré však upravujú len niektoré ustanovenia o neodkladných a iných opatreniach súdu. V otázkach tam neupravených, sa v zmysle § 2 ods. 1 CMP použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Pri posúdení

dôvodnosti odvolania matky maloletého dieťaťa vychádzajúc z vyššie uvedeného, aplikoval odvolací súd nasledovné ustanovenia právnych predpisov:

15. Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení, môže súd na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

16. Podľa § 325 ods. 1, 2 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

17. Podľa § 361 CMP súd nariadi neodkladné opatrenie aj vtedy, ak to vyžaduje verejný záujem.

18. Podľa § 367 ods. 1 až ods. 4 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví. Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené. Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia súd môže doručiť účastníkom až pri uskutočnení jeho výkonu, ak je predpoklad, že by bol výkon rozhodnutia inak zmarený. Účastníkom, ktorí neboli prítomní pri výkone uznesenia, doručí súd uznesenie spolu so zápisnicou o priebehu výkonu dodatočne.

19. V zmysle § 329 veta prvá CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

20. Podľa článku 3 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

21. V čl. 24 Charty základných práv Európskej únie ods. 2 je zakotvené, že pri všetkých opatreniach prijatých orgánmi verejnej moci alebo súkromnými inštitúciami, ktoré sa týkajú detí, sa musia v prvom rade brať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa.

22. Podľa Čl. 5 Zákona o rodine, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä: a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

23. Podľa § 44 ods. 1, 4 Zákona o rodine (ďalej len „ZoR“) náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť. Súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

24. Podľa § 45 ods. 1, 2 ZoR, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania

odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa. Pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

25. Podľa § 45 ods. 3 ZoR, v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

26. Podľa § 45 ods. 4 ZoR osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

27. Ako vyplýva z ustanovení § 325 CSP a § 361 CMP, neodkladné opatrenie možno nariadiť len z dôvodu, že je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená a v konaniach, ktoré sú upravené v CMP aj vtedy, ak to vyžaduje verejný záujem.

28. V tomto konaní navrhovateľka hodlá podaním návrhu tiež vo veci samej (súdom jej bola takáto povinnosť tiež uložená), docieľiť zmenu výkonu osobnej starostlivosti o mal. dieťa (z matkinej výlučnej do jej osobnej náhradnej starostlivosti) požadujúc ňou tvrdý, pre dieťa nevhodný výkon osobnej starostlivosti matky, ktorá rezignujúc na dospelie dieťa a s tým spojené prejavy, toto opakovane a bezdôvodne umiestňuje v reedukačných zariadeniach, čo je pre zdravý vývoj dieťaťa a jeho psychický stav nevhodné a nežiaduce, bezodkladne riešiť neodkladným opatrením, dôvody ktorého (posúdiac jej návrh podľa obsahu), možno subsumovať pod dôvod uvedený v ust. § 325 ods. 1 CSP, spočívajúci v potrebe bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov.

29. Pre potreby využitia tohto inštitútu postačovalo teda osvedčenie potreby nevyhnutnej neodkladnej ochrany práv a právom chránených záujmov predovšetkým mal. dieťaťa, pričom zistenie relevantných skutočností si z hľadiska jeho účelu nevyžadovalo vykonanie plnohodnotného dokazovania, ako sa nesprávne domnieva odvolateľka, postačoval zjednodušený spôsob, teda ich osvedčenie.

30. Súd prvej inštancie predovšetkým správne posudzoval prioritne vo svetle záujmu mal. dieťaťa, ktorým je tento typ konania ovládaný, či tu je existencia takých skutočností, ktoré by aktuálne so zreteľom na navrhovateľkou uvádzané dôvody, boli spôsobilé vyžiadať si okamžitý zásah súdu prostredníctvom požadovaného procesného inštitútu, menovite s ohľadom na už existujúcu dočasnú úpravu pomerov v tomto smere.

31. Posúdením rozhodujúcich skutočností sa odvolací súd predovšetkým plne identifikuje so záverom súdu prvej inštancie v tom, že zákonné predpoklady pre využitie neodkladného opatrenia v tomto konaní za účelom dočasnej zmeny výkonu osobnej starostlivosti o mal. dieťa boli vzhľadom na osvedčené okolnosti posudzovanej veci naplnené.

32. Z pripojených spisov Okresného súdu Zvolen sp. zn. 5P/178/2015 a Okresného súdu Partizánske sp. zn. 2P/62/2019 vyplýva, že rozsudkom Okresného súdu Zvolen č. k. 5P/178/2015-113 zo dňa 29.05.2017 súd zveril maloleté deti D., O., nar. XX.XX.XXXX, K., nar. XX.XX.XXXX a B., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky, ktorá ich bude zastupovať a spravovať ich majetok a zároveň určil otcovi vyživovaciu povinnosť na každé nezaopatrené nepľnoleté maloleté dieťa zvlášť vo výške 30 % zo sumy

životného minima. Okresný súd Partizánske rozsudkom č. k. 2P/62/2019-120 zo dňa 17.06.2020 zmenil rozsudok Okresného súdu Zvolen, č.k. 5P/178/2015-113 z 29.05.2017 v časti výživného.

33. Z obsahu spisového materiálu ďalej vyplýva, že rodičia s mal. deťmi žili v zahraničí, po rozchode rodičov a návrate matky s mal. deťmi na Slovensko, udržiaval otec telefonický kontakt s matkou, aktuálne však komunikuje prostredníctvom telefonických hovorov iba s maloletou, nakoľko matka kontakt s ním odmieta a mladšie dcéry neovládajú taliansky jazyk. Podľa vyjadrenia matky, otec detí sa v súčasnej dobe zdržuje údajne v Alžírsku, svoju vyživovaciu povinnosť si neplní. Výživné na maloleté deti je matke vyplácané formou náhradného výživného z ÚPSVaR W..

34. Ako vyplýva zo správy kolízneho opatrovníka, šetriaceho na základe pokynu súdu prvej inštancie pomery v rodine v čase predchádzajúcom rozhodnutiu súdu prvej inštancie, matka s deťmi sa do služobného obvodu W. presťahovala koncom roka 2018. Po prvýkrát bola rodina matky riešená na ÚPSVaR W. v mesiaci august 2019, kedy obdržal úrad anonymné oznámenie, ktoré bolo prijaté na bezplatnej linke Ústredia práce soc. vecí a rodiny v A., v ktorom sa poukazovalo na zanedbávanie starostlivosti o maloletú zo strany matky. Počas prešetrovania tohto oznámenia neboli zistené vážne nedostatky v starostlivosti matky o maloleté deti, matka však v tom čase počas rozhovoru uviedla, že v minulosti mala s maloletou výchovné problémy (maloletá sa často zdržovala v skupine nevhodných kamarátov, matku vôbec nerešpektovala) na čo matka sama spontánne vyhľadala odbornú pomoc u klinického psychológa a následne umiestnila svoju dcéru na dobrovoľný pobyt v Diagnostickom centre R. R., kde zotrvala po dobu 3 mesiacov. Od návratu maloletej späť k matke, matka neuvádzala vážnejšie výchovné problémy s dcérou. Vzhľadom na tieto skutočnosti bolo matke odporúčané zúčastňovať sa poradensko-psychologického procesu na RPPS ÚPSVaR W. za účelom orientačného posúdenia aktuálneho psychického stavu dieťaťa. Už v čase, keď sa maloletá zúčastňovala konzultácií na RPPS prichádzala vždy v sprievode navrhovateľky, ktorá uviedla, že už v tom čase pomáhala matke v zabezpečovaní starostlivosti o deti, keďže matka bola pracovne vyťažená. Z vyjadrení maloletej bolo zrejmé, že s matkou trávi málo času, nakoľko v čase príchodu matky z práce je ona vonku s kamarátkami a s matkou sa vidí veľmi neskoro. Objektívny názor v oblasti výchovy maloletej sa však na RPPS nepodarilo získať, nakoľko sa matka pre jej údajnú veľkú pracovnú vyťaženosť nedostavila ani na jedno stretnutie. Konzultácie matky na RPPS prebiehali prevažne formou sms správ a zamerané boli iba na termíny konzultácií. V novembri 2019 bola spolupráca s rodinou ukončená.

35. Dňa 19.04.2021 sa na ÚPSVaR v W. (vychádzajúc zo správy) dostavila matka maloletej, žiadajúc o pomoc pri umiestnení maloletej, ktorá mala v ten deň nastúpiť na dobrovoľný pobyt do Reedukačného centra v D. V., pričom maloletá sa v tom čase už približne týždeň nachádzala v domácnosti navrhovateľky (matka s odchodom maloletej do domácnosti navrhovateľky sama súhlasila). Kolízny opatrovník v správe hodnotí, že zo správania matky možno usudzovať, že svoje rodičovské kompetencie prenecháva na iné osoby a sama nie je schopná riešiť situáciu, ktorá jej ako matke prináleží, v čom môže mať pôvod aj nerešpektovanie jej osoby. Maloletá má s navrhovateľkou dlhodobu vytvorenú dobrú vzťah, nakoľko jej venuje pozornosť, porozumenie a podporu a práve tieto potreby nemá maloletá saturované zo strany matky. Za negatívny faktor pôsobiaci na správanie maloletej považuje kolízny opatrovník aj prítomnosť priateľa matky v domácnosti matky. Už v roku 2019 popisovala maloletá vzťah s matkiným priateľom ako problémový, postupom času sa však ich vzťah údajne zlepšil. Na základe súčasnej situácie však opatrovník usudzuje, že išlo len o krátkodobý stav, keďže približne pred rokom bola byť maloletá zo strany priateľa matky fyzicky napadnutá. Maloletá vníma výchovný prístup matky ako nespravodlivý, pretože ju matka obviňuje za nevhodné správanie mladších sestier. Podľa slov maloletej, matka od nej vyžadovala, aby vo vzťahu k mladším sestrám zastávala rodičovskú rolu. Za následné zlyhanie mladších sestier následne niesla zodpovednosť maloletá.

36. Maloletá O. bola v čase rozhodovania súdu prvej inštancie študentkou Obchodnej akadémie v C., zo správy ktorej školy vyplýva, že maloletá je veľmi šikovná žiačka s dobrým prístupom k učeniu, ale zároveň utiahnutá. Počas prezenčnej výučby od septembra 2020 si riadne plnila svoje študentské povinnosti. Taktiež si ich plnila i počas dištančnej výučby. Jej priemer známok bol za prvý polrok chválitebný. V škole neboli a nie sú s maloletou žiadne problémy. S matkou triedna učiteľka vôbec v kontakte nebola. Matka sa nezúčastňovala rodičovského združenia, ani telefonicky triednu učiteľku nikdy nekontaktovala. Na maloletú sa často informovala navrhovateľka v tom smere, či si maloletá riadne plní školské povinnosti, alebo telefonovala, keď mala problémy s internetom počas dištančnej výučby, keď sa od nej učila.

37. Dňa 28.04.2021 bol zo strany ÚPSVaR W. uskutočnený výkon terénnej sociálnej práce v domácnosti matky. V byte však nebol nikto prítomný. Matku preto kontaktovali telefonicky. Táto uviedla, že momentálne je v práci a domov prichádza až v neskorých popoludňajších hodinách približne o 18.00 hod. z ktorého dôvodu si s matkou dohodli stretnutie v nasledujúci deň, t.j. 29.04.2021. Matka vtedy uviedla, že maloletá sa od 19.04.2021 nachádza v zariadení Reedukačného centra D. V.. Jedná sa o dobrovoľný pobyt maloletej, na podnet matky. Matka žije spolu s deťmi v prenajatom X-izbovom byte, ktorý je riadne zariadený, udržiavaný v čistote a poriadku. Náklady spojené s bývaním hradí matka spolu v sume 250,- eur mesačne. Dlhy a pôžičky nemá. Matka detí pracuje ako špeditérka vo firme C.. Jej mesačný príjem činí cca 700,- eur. V spoločnej domácnosti žije s priateľom. Z vyjadrení matky pred kolíznym opatrovníkom vyplývalo, že s návrhom navrhovateľky nesúhlasí a to aj napriek tomu, že s touto mala vždy dobré vzťahy a navrhovateľka jej so starostlivosťou o maloletú často pomáhala. Matka poukázala na skutočnosť, že so svojim bratom nemá dobrý vzťah. Zároveň uviedla, že menovaný je psychiatrický pacient, narkoman a alkoholik.

38. Dňa 30.04.2021 bol uskutočnený výkon terénnej sociálnej práce kolíznym opatrovníkom tiež v domácnosti navrhovateľky. Táto je rozvedená, z jej bývalého manželstva pochádzajú 2 deti. Obýva X-izbový rodinný dom, ktorý je riadne zariadený, udržiavaný v čistote a poriadku. Pracuje v dvojzmennej prevádzke vo firme Z.. V spoločnej domácnosti žije s priateľom - bratom matky maloletej a taktiež dcérou, ktorá je žiačkou 8. roč. ZŠ Y.. Navrhovateľka počas rozhovoru verbalizovala, že na svojom návrhu naďalej trvá. S jej návrhom vyjadril súhlas aj brat matky. Menovaný je rozvedený, z jeho bývalého manželstva pochádza jedno dieťa, v súčasnej dobe je dobrovoľne nezamestnaný. Menovaný poprel vyjadrenia matky, ktorými poukazuje na jeho osobu, že je narkoman a alkoholik. Podľa jeho vyjadrenia, drogy nikdy nebral, ani neberie. Priznal však, že je v sledovaní psychiatrickej ambulancie V.. S. v A., z jeho vyjadrení vyplýva, že príčinou sú problémy so spánkom, pravidelne užíva medikamentóznú liečbu. Liečbu dodržiava a jeho zdravotný stav je podľa jeho vyjadrenia stabilizovaný. Navrhovateľka taktiež poukázala na to, že o maloletú sa starala pravidelne od jej útleho veku. V poslednom období sa často stávalo, že ju matka kontaktovala za tým účelom, aby si maloletú vzala k sebe, keďže táto ju nerešpektuje. S maloletou má veľmi dobrý vzťah nielen ona, ale aj jej dcéra, taktiež pozitívne citové väzby prechováva maloletá i k svojmu strýkovi. Z rozhovorov, ktoré boli vykonané s matkou a jej bratom je zrejmé, že ich súrodenecký vzťah je trvalo narušený, navzájom sa osočujú, zaoberajú sa ich zlyhaniami z minulosti, ich tvrdenia sú rozporuplné. Dňa 30.04.2021 kontaktoval ÚPSVaR W. i zariadenie Reedukačného centra v D. V.. Riaditeľka zariadenia uviedla, že od nástupu do zariadenia t.j. 19.04.2021 absolvovala maloletá karanténu v trvaní 5 dní s následným adaptačným procesom.

39. Zo správy Obchodnej akadémie v C. zo dňa 22.04.2021 vyplýva, že triedna učiteľka hodnotí maloletú ako veľmi šikovnú, s dobrým prístupom k učeniu, ale zároveň utiahnutú. Počas prezenčnej výučby bola maloletá ubytovaná na školskom internáte, riadne si plnila študentské povinnosti. Taktiež si ich plnila aj počas dištančnej výučby. Dosahovala chválitebné výsledky a výborné správanie a riadne dodržiava školský poriadok.

40. Zo správy Reedukačného centra D. V. zo dňa 03.05.2021 vyplýva, že maloletá bola do zariadenia prijatá dňa 19.04.2021 na základe uzatvorenia dohody o prijatí s matkou maloletej. Matka ako dôvody pre prijatie maloletej na dobrovoľný pobyt uviedla šikanovanie mladšej sestry, ponižujúce správanie voči nej, bitky medzi nimi, ohováranie, neporiadnosť, nerešpektovanie autorít, fajčenie, túlanie sa po vonku, drzosť a útoky na matku. Matka uviedla, že tieto problémy sú dlhodobé, opakujúce sa, nakoľko maloletá nezmenila svoje správanie ani po pobyte v DC R. R.. Maloletá bola zaradená v 1. výchovnej skupine v rámci oddelenia pre dievčatá nad 15 rokov a navštevovala v tom čase 1. ročník B. pri RZ D. V., odbor: krajčír - dámske odevy. Adaptácia maloletej prebiehala bez výraznejších ťažkostí. Maloletá verbalizovala komplikovaný a konfliktný vzťah s matkou, oveľa bližšia je jej teta, ktorá bola taktiež prítomná pri prijatí maloletej. Maloletá vyjadrila túžbu žiť v spoločnej domácnosti s navrhovateľkou, ale zároveň si uvedomuje, že matka túto možnosť odmieta. Reedukačný proces je zameraný na rozvoj kľúčových kompetencií, prevenciu sociálno-patologických javov, preberanie zodpovednosti za svoje správanie a konanie a budovanie hodnotového rebríčka. RC uvádza, že maloletá potrebuje pevne stanovené hranice a emočne vyživujúce prostredie.

41. Vychádzajúc z vyjadrenia kolízneho opatrovníka k podanému odvolaniu, tento priebežne monitoruje maloleté dieťa, ktoré je v starostlivosti navrhovateľky od 06.05.2021 (na základe vykonateľnosti

preskúmaného NO). V domácnosti bol opakovane zrealizovaný výkon terénnej sociálnej práce, pričom počas prešetrovania pomerov neboli v starostlivosti o maloletú zaznamenané žiadne nedostatky. Maloletá pri pohovore dôrazne odmieta návrat k matke. Rodina obýva štvorizbový rodinný dom, ktorý je riadne zariadený, udržiavaný v čistote a poriadku, maloletá má v domácnosti vlastnú izbu prispôbenú svojim potrebám. S dieťaťom prebiehajú taktiež konzultácie na Referáte poradensko-psychologických služieb v W.. Z vyjadrení psychologičky vyplýva, že maloletá je t.č. v domácnosti navrhovateľky spokojná, návrat domov odmieta. V čase konania psychologičkej konzultácie dňa 16.06.2021 nebola v žiadnom kontakte s matkou, ani svojimi sestrami. Podľa slov maloletej, matka s ňou prerušila všetky možné formy komunikácie. Z uvedeného vyplýva, že vzťahy medzi matkou a maloletou sú výrazne narušené

42. Pokiaľ ide o osobu navrhovateľky, z odpisu z registra trestov vyplýva, že navrhovateľka nemá žiadny záznam v registri trestov, identicky z odpovede na lustráciu v registri priestupkov vyplýva, že navrhovateľka nemá záznam v registri priestupkov. Zo správy o jej povesti Obce Y. zo dňa 04.05.2021 vyplýva, že obec neevduje žiadne podnety zo strany občanov na správanie navrhovateľky na verejnosti.

43. V čestných prehláseniach príbuzných matky (sestry P. M., matky Z. K., brata matky Q. K., brata mal. V. K.) je maloletá označovaná ako dieťa s konfliktným správaním, matku označujú za vzornú matku, verbalizujú nesúhlas so zverením dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky, s preferovaním umiestnenia mal. dieťaťa, resp. jeho ponechania v reedukačnom centre.

44. Súčasťou rodičovských práv a povinností je aj sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa, pričom rozhodujúcu úlohu vo výchove dieťaťa majú rodičia. Zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti je výnimkou zo zásady, že výchova maloletého dieťaťa je predovšetkým úlohou rodičov, a musí mať pôvod v okolnostiach, ktoré svedčia pre záver, že žiadny z rodičov nie je schopný náležitým spôsobom zabezpečiť riadnu výchovu dieťaťa.

45. Dôvody, pre ktoré je v záujme maloletého dieťaťa jeho zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti, môžu mať objektívny, ako aj subjektívny charakter. Pôjde tak o prípady, keď rodičia nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, napríklad z dôvodu ich neprítomnosti, či zlého zdravotného stavu, výrazne nevyhovujúcej sociálnej situácie, ako aj prípady zanedbávania rodičovských práv a povinností, nezájmu rodičov o maloleté dieťa a jeho výchovu. Zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti je inštitútom fakultatívnym, a teda úplne závisí od úvahy súdu, či toto opatrenie považuje za najlepšie a najvhodnejšie pre maloleté dieťa, t.j. či je zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti posúdi ako v záujme maloletého dieťaťa. Rozhodnutím o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti dochádza k faktickému obmedzeniu rodičovských práv a povinností.

46. Pri výbere formy náhradnej starostlivosti však vždy treba mať na zreteli záujem maloletého dieťaťa ako prvoradé hľadisko. V záujme maloletého dieťaťa v najširšom slova zmysle je, aby vyrastalo v atmosfére šťastia, lásky, porozumenia, stability, tolerancie a harmónie, aby jeho výchova smerovala k pozitívnemu rozvoju jeho osobnosti, nadania a rozumových a fyzických schopností, mravnému, duchovnému a sociálnemu rozvoju, aby bol jeho majetok spravovaný s náležitou starostlivosťou a aby boli rešpektované jeho práva uvedené v Dohovore o právach dieťaťa, ako aj v iných právnych predpisoch, vo svetle čoho je potom aj potrebné návrh na zmenu výkonu osobnej starostlivosti o dieťa a jej formu posudzovať. Náhradná osobná starostlivosť, alebo pestúnska starostlivosť, majú vždy prednosť pred ústavnou starostlivosťou.

47. A práve vo svetle vyššie uvedených zákonných určujúcich kritérií odvolací súd zistené konkrétne okolnosti danej veci s ohľadom na námietky produkované matkou aj starostlivo posudzoval.

48. Ich vyhodnotením sa predovšetkým plne identifikuje s názorom súdu prvej inštancie, že je tu naliehavá potreba bezodkladne zabezpečiť mal. dieťaťu zmenu výchovného prostredia. Vo svetle záujmu mal. dieťaťa, ako prvoradého určujúceho kritéria pri posudzovaní dôvodnosti navrhovanej zmeny výkonu osobnej starostlivosti, k jeho reálnemu naplneniu môže dôjsť totiž len rešpektovaním jeho práv, v zmysle o. i. tiež okamžitého zabezpečenia mu takého výchovného prostredia, ktoré nebude preň

frustrujúce, ale bude pre mal. dieťa ako samostatnú a jedinečnú bytosť, jeho potreby (tiež emočné) plne rešpektujúce.

49. Z doposiaľ zistených skutočností totiž nemožno pochybovať o tom, že vzťahy medzi matkou a mal. dieťaťom sú vážne narušené, dôsledkom čoho je významný komunikačný konflikt medzi nimi, ktorý zjavne matka nebola schopná objektivizovať a prijať riešenia reflektujúce predovšetkým záujem dieťaťa. Faktom totiž je, že ňou tvrdené závadové správanie maloletej, ktoré by vybočovalo z limitov daných pubescentným vývojovým obdobím, v ktorom sa mal. dieťa nachádza a ktoré si podľa nej vyžaduje jej ponechanie v reedukačnom centre, zaznamenané žiadnou zúčastnenou zložkou nebolo. Tak zo správ oboch zariadení (R. R. aj D. V.), ako aj zo správy strednej školy, ktorú dieťa navštevuje vyplýva, že dieťa je prispôsobivé, adaptačne spôsobilé, skôr utiahnuté, zo správ nevyplýva nerešpektovanie autorít, či iných jedincov tvoriacich daný kolektív, je hodnotené ako v kolektíve obľúbené, neboli zaznamenané známky verbálnych, či fyzických útokov na iných jedincov (či dokonca šikany pokiaľ ju matka tvrdí). Dieťa má zjavne bohatý vnútorný emočný svet, vonkajším prejavom ktorého je písanie prózy, prednesom ktorej zaznamenala v súťaži tiež ocenenie. Ani opakované šetrenia kolízneho opatrovníka (tiež počas odvolacieho konania v domácnosti navrhovateľky) nezaznamenali existenciu takéhoto správania a v konečnom dôsledku ani navrhovateľka, ktorá sa o dieťa osobne od mája stará, neavizuje také prejavy správania dieťaťa, na ktoré sa pri umiestňovaní dieťaťa do reedukačných centier a kontinuálne aj v odvolacom konaní odvoláva jeho vlastná matka. Javí sa teda opodstatneným a objektívnym názor tak kolízneho opatrovníka, ako aj navrhovateľky, že matkou popisované správanie mal. dieťaťa nie jeho všeobecným zaužívaným správaním, majúcim pôvod v povahových rysoch, ale toto je (ak k nemu vôbec reálne došlo) fixované výlučne na výchovné prostredie matky a spôsob jej prístupu k mal. dieťaťu pri zjavnom preferovaní jej partnerského vzťahu a prenášaní, či zbavovaní sa zodpovednosti za dieťa na rôzne subjekty prostredníctvom umiestňovania dieťaťa do reedukačných zariadení, či internátu nerešpektujúc a nezohľadňujúc, že dieťa je v pubescentnom vývojovom období, ktoré vo všeobecnosti je zaťažené zhoršenými vzťahmi medzi rodičmi a deťmi, zvýšenými emocionálnymi prejavmi detí, sú to však rodičia, ako dospelí jedinci, ktorých z povahy vecí a veku zaťažuje povinnosť v tomto období sa prejavíť ako chápujúca a pomocnú ruku deťom podávajúca blízka osoba, pomáhajúca im toto pre deti nepochybne náročné obdobie čo možno najlepšie zvládnuť. Odvolací súd nespochybňuje, že nie každý rodič toto tiež pre neho neľahké obdobie musí sám a bez pomoci zvládnuť. Je však potrebné hľadať také formy, aby dieťa emočne a fyzicky nestrádalo, necítilo sa nepochopené, či odstrčené, čo matka v okolnostiach posudzovanej veci zjavne nezvládla napriek tomu, že mala v okolí osobu (navrhovateľku), ktorá dieťa od detstva pozná, dieťa jej dôveruje a bola (tiež naďalej je) ochotná suplovať matku pri výkone osobnej starostlivosti o dieťa a za pomoci ktorej, bolo možné aj komunikačne nepriaznivé obdobie medzi matkou a dieťaťom dôstojne a hlavne bezpečne zvládnuť preferovala formu, ktorá ako vyplýva zo správ je pre dieťa nevhodná, dokonca z hľadiska študijného procesu, či emočnej stability poškodzujúca. Matka zjavne vníma (nemožno vylúčiť, že tiež účelovo) situáciu nesprávne, čím je aj poznamenané jej konanie, keď príkladmo v minulosti súhlasila, aby dieťa bolo u navrhovateľky (ako uviedla tiež pred kolíznym opatrovníkom) následne však toto oznamovala polícii ako pokus o únos. Je potrebné si uvedomiť, že v prípade procesu, ktorého účastníkom je mal. dieťa, o to viac nachádzajúce sa v náročnom vývojovom období, je potrebné hľadať konsenzus s cieľom dieťa ochrániť a nie voliť cestu poznamenanú súťažou kto z koho. Matka v odvolaní verbalizuje záujem o dieťa, prezentuje sa ako starostlivá a milujúca matka, ktorá vždy konala v zhode a vo svetle záujmu mal. dieťaťa, v opozite s čím je však navrhovateľkou v odvolaní tvrdená skutočnosť (tiež plynúca zo šetrenia kolízneho opatrovníka a samotná matka ju ani nepoprela), že odkedy navrhovateľka prevzala do osobnej starostlivosti dieťa z reedukačného centra, matka s dieťaťom vôbec nekomunikuje, dieťa nekontaktuje a dokonca jej mala odmietnuť vydať osobné veci a doklady, ktoré následne musela pre dieťa zabezpečovať navrhovateľka.

50. Za týchto okolností sa potom je potrebné plne identifikovať so súdom prvej inštancie, že nie je z hľadiska záujmu mal. dieťaťa aktuálne vhodné, aby maloleté dieťa v prostredí, v ktorom sa doteraz nachádzalo (u matky, či v reedukačnom centre) aj bolo naďalej stabilizované a vyčkalo tam až do doby, dokiaľ otázka vhodnosti výchovného prostredia vo vzťahu k nemu, nebude vyriešená aj vo veci samej pri dôslednom a podrobnom zisťovaní skutkového stavu prostredníctvom vykonania dôkazov, presahujúcich limity konania o nariadenie neodkladného opatrenia. Aktuálne vzniknutá situácia (bez ohľadu na to, v čom má skutočne pôvod), ani podľa názoru odvolacieho súdu neumožňuje fixovanie doteraz nastoleného výchovného stavu, keďže vynucovanie si od maloletej, aby aj napriek svojmu odmietavému postoju bola odobratá navrhovateľke a odovzdaná či už matke, čo ako vyplýva z správy kolízneho opatrovníka sama jednoznačne odmieta, či bola vrátená do reedukačného centra napriek

tomu, že k tomu aktuálne nebol zaznamenaný žiaden zákonný dôvod, nemožno vylúčiť, že by mohlo u maloletej vyvolať traumatizujúci zážitok a s ohľadom tiež na jej vek a vývojové obdobie, pôsobiť na ňu zásadne deštruktívne. Otázka toho, či a do akej miery bolo v minulosti správanie dieťaťa v domácnosti matky (ak k nemu došlo) presahujúce akceptovateľné limity správania zodpovedajúceho danému vývojovému obdobiu dieťaťa, do akej miery malo pôvod v samotnom dieťati, či v prostredí v ktorom bolo (s ohľadom tiež na zjavný komunikačný problém medzi dieťaťom a partnerom matky, dokonca tvrdené fyzické napadnutie dieťaťa partnerom matky) a postojom samotnej matky k dieťaťu, môže byť však bezpečne a bez pochybnosti zodpovedaná až v rozhodnutí vo veci samej, ktorému bude predchádzať plnohodnotné dokazovanie. Do doby konečného vyriešenia spornej otázky však so zreteľom na záujem maloletej a s cieľom poskytnutia jej ochrany v zmysle predchádzania negatívnym dopadom na jej zdravý fyzický a psychický vývin, s ohľadom na aktuálne okolnosti, zjavnú stratu dôvery dieťaťa k matke ako rodičovi s následkom jej absolútneho odmietania maloletou, bola správne súdom prvej inštancie posúdená ako potrebná intervencia súdu v podobe navrhovateľkou požadovanej zmeny dočasnej úpravy výkonu osobnej starostlivosti o mal. dieťa. V tomto smere sú tak odvolacie námietky matky bez dopadu na vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia.

51. Matka odvolaním tiež spochybňuje naplnenie zákonných predpokladov (osobnostných) na strane navrhovateľky pre výkon náhradnej osobnej starostlivosti o maloletú.

52. Zákonné podmienky pre osobu, ktorej možno maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, sú vymedzené tak, že to musí byť fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá je plne spôsobilá na právne úkony, má osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, svojím spôsobom života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že náhradnú osobnú starostlivosť bude vykonávať v záujme maloletého dieťaťa, a ktorá so zverením maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti súhlasí. Malo by teda ísť o osobu bezúhonnú, ktorá nebola obmedzená vo výkone rodičovských práv a povinností vo vzťahu k vlastným deťom, jej sociálna situácia zaručuje, že zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti bude v záujme maloletého dieťaťa, a mala by mať kladný citový vzťah k maloletému dieťaťu. Vzhľadom na rôzne životné situácie, ktoré môžu nastať, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti súd vždy uprednostní predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, prípadne rodinného známeho či inú blízku osobu, ak spĺňa uvedené predpoklady, keďže pri rodinnom príslušníkovi, prípadne inej blízkej osobe sa predpokladá existencia kladného citového vzťahu a bližšie poznanie maloletého dieťaťa, čo by malo zaručovať, že dieťa bude mať riadne zabezpečenú starostlivosť o výchovu, zdravie a výživu počas vyriešenia, resp. prekonania spravidla negatívnych životných situácií v rodine maloletého dieťaťa.

53. Preskúmaním doposiaľ zistených skutočností na strane navrhovateľky, plynúcich z obsahu spisového materiálu, ani odvolací súd (tiež vo svetle odvolacích tvrdení matky) nezistil žiadne zásadné prekážky, ktoré by diskvalifikovali navrhovateľku z dočasného výkonu osobnej starostlivosti o mal. dieťa vo svetle vyššie popísaných zákonných predpokladov a takáto skutočnosť nevyplýva ani zo šetrenia kolízneho opatrovníka, ktoré bolo opakovane vykonané tiež v priebehu odvolacieho konania v domácnosti navrhovateľky a z ktorého vyplýva, že navrhovateľka odkedy sa o dieťa osobne stará, nezaznamenala u dieťaťa správanie presahujúce limity príznačné pre vek dieťaťa, dieťa je v jej domácnosti zaradené do všetkých činností, navrhovateľku rešpektuje, táto jej vytvára rodinné aj citové zázemie, dieťa je spokojné. Navrhovateľku dieťa od detstva pozná, podieľala sa sporadicky na starostlivosti o dieťa, je ním považovaná za osobu blízku, poskytujúcu mu bezpečie, zázemie a emočnú podporu. Bezpečnosť jeho aktuálneho výchovného prostredia je monitorovaná priebežne kolíznym opatrovníkom prostredníctvom terénnych prieskumov, či priebežných konzultácií dieťaťa s psychológom. Neboli osvedčené tvrdenia matky o závadovom prostredí navrhovateľky, či nedostatku jej osobnostných predpokladov pre starostlivosť o dieťa a doposiaľ zistené skutočnosti ani neindikujú k opodstatnenej obave o možnom ohrození mal. dieťaťa. Nie sú osvedčené tvrdenia matky o závadovosti partnera navrhovateľky (ktorý je bratom matky a s ktorým má táto ako uvádza nedobry vzťah čím môže - samozrejme nemusí byť jej názor na neho tendenčným), matka nakoniec tvrdí jeho závadové správanie len voči navrhovateľke, nie voči dieťaťu (ide o jeho strýka), ktoré navyše navrhovateľka v intenciách tvrdených matkou odmieta a jeho zistenie nevyplýva ani zo správy kolízneho opatrovníka. Aktuálne tak nie je dôvod na reálnu obavu pokiaľ ide o prostredie, v ktorom sa dieťa nachádza. Odvolací súd však dodáva, že samozrejme ani tieto tvrdenia matky vzhľadom na ich závažnosť (i keď v tomto štádiu neboli reálne osvedčené) nemožno odignorovať a bez pochybností budú vo veci samej podrobené dôslednému dokazovaniu.

54. Sumárne teda s akcentom na vzniknutú, tiež kolíznym opatrovníkom objektivne popísanú situáciu spočívajúcu vo vážne narušených vzťahoch medzi matkou a mal. dieťaťom, naviac za situácie, že matka s mal. dieťaťom prerušila od doby ako sa toto nachádza u navrhovateľky akýkoľvek kontakt, čo indikuje v prospech prijatých záverov o tom, že na výchovu mal. dieťaťa, či starostlivosť oň rezignovala, pri kumulatívnych zisteniach plynúcich zo správ, že umiestnenie dieťaťa v reedukačných centrách nie je z dôvodov tvrdených matkou nielen nevyhnutným, ale aktuálne sa javí ako pre dieťa nevhodným, za aktívne odmietavého postoja mal. dieťaťa pokiaľ ide o návrat k matke a zistené všestranné adaptovanie dieťaťa v domácnosti navrhovateľky, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie ako akcentujúce určujúce osvedčené skutkové okolnosti v limitoch potrebných pre využitie inštitútu neodkladného opatrenia, vo svetle záujmu mal. dieťaťa ako vecne správne za použitia § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil s tým, že zároveň považoval v zmysle platnej právnej úpravy aj v režime dočasnej náhradnej starostlivosti o dieťa pre potreby reálneho života vymedziť rozsah práv a povinností navrhovateľky pri výkone náhradnej osobnej starostlivosti o dieťa § 45 ods. 3, 4 ZoR).

55. Odvolacie námietky matky, tak vyhodnotil odvolací súd ako nespôsobilé k zmene, či zrušeniu napadnutého rozhodnutia.

56. V konečnom dôsledku však odvolací súd zdôrazňuje, že neodkladným opatrením (resp. dôvodmi na ktorých je založené) sa neprejudikuje rozhodnutie vo veci samej, čo znamená, že posúdenie všetkých rozhodujúcich skutočností týkajúcich sa zmeny výkonu osobnej starostlivosti, môže byť až výsledkom bezpečného zistenia všetkých, vo svetle na túto problematiku dopadajúcich skutočností, ich starostlivého vyhodnotenia a premietnutia do rozhodnutia vo veci samej. Pri nariaďovaní neodkladného opatrenia, ako už bolo uvedené vyššie, totiž prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení.

V dôsledku toho sa tu nezisťujú všetky tie skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia o veci. Zákon z tohto dôvodu ani nepredpokladá, že by pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení, mal súd vykonávať dokazovanie v rozsahu ako v prípade, keď rozhoduje o veci samej a ako si to zjavne nesprávne predstavuje (vychádzajúc z obsahu jej odvolania) matka. Do tejto doby je však v záujme matky, ako aj navrhovateľky a predovšetkým mal. dieťaťa, aby konsenzuálne vyvinuli maximálnu snahu o zlepšenie vzájomných vzťahov, keďže reťazenie zjavne konfliktnej komunikácie, nehovoriac o absencii akejkoľvek komunikácie medzi matkou a dieťaťom, nemôže mať iný, ako negatívny dopad na dieťa, pretože posilňuje u neho pocit narušenia jeho bezpečia a zázemia, ochrany a citovej stability, čo vo výsledku môže vyústiť do nepriaznivého dopadu na jeho nielen psychické, ale aj fyzické zdravie. Zostáva veriť, že dospelí zúčastnení svoje správanie tomu prispôbia a budú konať preferenčne výlučne v prospech toho, čo je pre dieťa najlepšie a najvhodnejšie a nie s cieľom presadenia vlastných predstáv a záujmov.

57. Matka v rámci podaného odvolania v konečnom dôsledku žiadala priznať jej náhradu trov odvolacieho konania.

58. Podľa § 396 ods. 1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

59. Podľa § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

60. Podľa § 55 CMP súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

61. V mimosporových konaniach upravených CMP platí vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení zásada, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, čo znamená, že každý z účastníkov si teda sám znáša svoje trovy, ktoré v konaní platil. CMP obsahuje z tejto zásady aj výnimku a to v zmysle § 55, umožňujúceho náhradu trov konania priznať, ak je to spravodlivé s ohľadom na okolnosti prípadu, pričom zákon nekonkretizuje, komu môže súd podľa tohto ustanovenia náhradu trov konania priznať. Zákonodarca konštatoval, že materiálny korektív spravodlivého požadovania náhrady trov konania môže súd použiť vo všetkých typoch mimosporových konaní, zároveň je však potrebné zdôrazniť, že pre aplikáciu ustanovenia § 55 CMP nie je nevyhnutným predpokladom úspech v konaní.

62. Keďže odvolací súd nezistil dôvod na aplikáciu výnimky v zmysle § 55 CMP pokiaľ ide o trov odvolacieho konania, o týchto rozhodol podľa § 396 CSP v spojení s § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

63. Rozhodnutie bolo senátom Krajského súdu v Trenčíne prijaté pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie u súdneho exekútora podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) alebo návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia u miestne príslušného súdu podľa zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok.

Rozhodnutie o peňažnej povinnosti vo vzťahu k maloletému možno vykonať cestou exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov a to exekúciou zrážkami zo mzdy a z iných príjmov, prikázaním pohľadávky, prikázaním pohľadávky z účtu v banke, prikázaním iných peňažných pohľadávok, postihnutím iných majetkových práv, exekúciou na obchodný podiel, predajom hnutelných vecí, predajom cenných papierov, predajom nehnuteľnosti, predajom podniku, príkazom na zadržanie vodičského preukazu.

Rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému možno vykonať cestou súdneho výkonu rozhodnutia podľa zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok a to odňatím maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a odovzdaním tomu, komu bol podľa rozhodnutia zverený, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnené premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať.